

Dosarul nr. 2r-680/21

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul central, Judecător – S. Pleșca

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – M. Anton, V. Cotorobai, I. Secieru

DECIZIE

24 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de avocatul Butescu Tudor, în interesele lui Ciocan Seghei,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ciocan Victor, persoane interesate Ciocan Veronica, Ciocan Serghei și Serviciul Fiscal de Stat cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și locul deschiderii ei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2021, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen și, respectiv, restituit apelul declarat de avocatul Butescu Tudor, în interesele lui Ciocan Seghei, împotriva hotărârii Judecătoriei Căușeni, sediul central, din 23 noiembrie 2020,

c o n s t a t ă:

La 09 iunie 2020, Ciocan Victor s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, persoane interesate pe Ciocan Veronica, Ciocan Serghei și Serviciul Fiscal de Stat, solicitând constatarea faptului acceptării de către Ciocan Grigorii (tatăl) născut la 12 mai 1964, decedat la 31 martie 2019, a succesiunii rămasă după decesul lui Ciocan Ilarion (bunelul), din 04 decembrie 1997, cu locul deschiderii succesiunii s. Cîrnățenii Noi.

Prin hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul central din 23 noiembrie 2020, cererea a fost admisă și s-a constatat faptul acceptării de către Ciocan Grigorii, născut la 12 mai 1964 și decedat la 31 martie 2019, a succesiunii, în urma decesului lui Ciocan Ilarion, din 04 decembrie 1997, în s. Cîrnățenii Noi, r-ul Căușeni, prin intrarea în posesiunea masei succesoriale.

S-a constatat locul deschiderii succesiunii după decesul lui Ciocan Ilarion, în s. Cîrnățenii Noi, r-ul Căușeni.

La 02 martie 2021, avocatul Butescu Tudor, în interesele lui Ciocan Seghei, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoria Căușeni, sediul central din 23 noiembrie 2020, solicitând repunerea în termen și, respectiv, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2021, cererea de repunere în termen a fost respinsă, cu restituirea, ca fiind tardivă, a cererii de apel depusă de Ciocan Seghei, prin intermediul avocatului Butescu Tudor, și încetarea procedurii în ordine de apel.

La 01 octombrie 2021 (prin intermediul poștei electronice și serviciului poștal terestru), avocatul Butescu Tudor, în interesele lui Ciocan Seghei, a depus cerere de recurs, solicitând casarea hotărârii Judecătoria Căușeni, sediul central din 23 noiembrie 2020 și a încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2021, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs, avocatul a menționat că la soluționarea cererii de repunere în termen, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că pârâtul/apelant nu a putut să-și exercite drepturile procesuale în cadrul primei instanțe, deoarece a fost citat, doar în ultima zi de examinare a cauzei – 23 noiembrie 2020.

De asemenea, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că Ciocan Serghei a primit copia hotărârii Judecătoria Căușeni, sediul central, din 23 noiembrie 2020, abia la 03 februarie 2021.

În altă ordine de idei, avocatul Butescu Tudor a menționat că expedierea actelor de procedură ale instanței de apel, de asemenea a fost una defectuoasă, deoarece, avizul de recepție din 25 martie 2021, nu a fost semnat de către Ciocan Serghei, iar adresa electronică a avocatului, reținută de Curtea de Apel Chișinău, este una greșită.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Totodată, potrivit art.100 alin.(1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, **la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată** sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

La caz, deși potrivit materialelor cauzei, încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2021 privind restituirea cererii de apel, a fost expediată avocatului Butescu Tudor la adresele electronice tudorbutescu@gmail.com și fbutescu@mail.ru, Curtea Supremă de Justiție reține că reprezentantul lui Ciocan Seghei nu a indicat aceste adrese electronice în cererile sale adresate instanței, sau în mandatul anexat la dosar.

Respectiv, luând în calcul că reprezentantul apelantului/recurent, nu a solicitat expres, expedierea actului judecătoresc la adresa electronică, Colegiul consideră că procedura de comunicare a actelor judecătorești a fost una defectuoasă, circumstanță în care, recursul avocatului Butescu Tudor, în interesele lui Ciocan Seghei, depus la 01 octombrie 2021 (f.d.65, 80), este considerat în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și normele legale aplicabile la caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Butescu Tudor, în interesele lui Ciocan Seghei, urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță se constată că, avocatul Butescu Tudor, în interesele lui Ciocan Seghei, contestă încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2021, prin care, a fost respinsă cererea de repunere în termen și restituită, ca fiind tardivă, cererea de apel depusă împotriva hotărârii Judecătoria Căușeni, sediul central din 23 noiembrie 2020, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ciocan Victor, persoane interesate Ciocan Veronica, Ciocan Serghei și Serviciul Fiscal de Stat cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și locul deschiderii ei.

În cererea de recurs se face referire la faptul că, la soluționarea chestiunii privind repunerea în termen, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că, Ciocan Seghei nu a fost citat pentru examinarea cauzei în fond și nu a participat la ședința de judecată, iar cererea de examinare în lipsă, a fost scrisă sub presiune.

În aceeași ordine de idei, avocatul Butescu Tudor a remarcat că apelantul/recurent, a recepționat hotărârea atacată cu apel la 03 februarie 2021, astfel, consideră că apelul declarat la 02 martie 2021, este în termen.

Cu referire la aspectele expuse supra, Colegiul civil menționează că, în conformitate cu art.362 alin. (1) din Codul de procedură civilă - termenul de declarare a apelului este de 30 de zile *de la data pronunțării dispozitivului hotărârii*, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, Legea indică o altă modalitate de calcul a acestui termen și modul de atac, acesta fiind de 30 zile de la pronunțarea hotărârii, instanța de apel nefiind în drept de a deroga de la aceste prevederi.

De asemenea, potrivit art. 102 alin.(4¹) din Codul de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Prin prisma acestei norme, instanța de recurs remarcă că, la materialele dosarului este anexată o cerere, prin care, Ciocan Seghei a solicitat examinarea cauzei în lipsă (f.d.31), fapt care denotă că apelantul/recurent a cunoscut despre procesul în cauză.

În context, instanța de recurs reține că dispozitivul hotărârii Judecătoria Căușeni, sediul central din 23 noiembrie 2020, a fost plasat pe site-ul instanței, la 24 noiembrie 2020.

Respectiv, ținând cont de prevederile art.56 alin.(3) din Codul de procedură civilă, Ciocan Seghei trebuia să se folosească cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale, să se intereseze de mersul procesului de judecată și să declare apel

împotriva hotărârii Judecătoria Căușeni, sediul central din 23 noiembrie 2020, în termenul stabilit de legislație. Apelantul/recurent însă, nu a dat dovadă de promptitudine în vederea exercitării căii de atac în termen, astfel că, depunerea cererii de apel fără a prezenta dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, demonstrează o neglijență a obligațiilor sale procedurale.

La caz, Colegiul civil menționează că deși ultima zi pentru declararea apelului a fost 23 decembrie 2020, avocatul Butescu Tudor, în interesele lui Ciocan Seghei, a declarat apel, împotriva hotărârii Judecătoria Căușeni, sediul central din 23 noiembrie 2020, abia la 02 martie 2021, fără a prezenta probe cu privire la imposibilitatea depunerii cererii de apel în termenul stabilit de lege.

De asemenea, instanța de recurs menționează că potrivit art.362 alin.(2) din Codul de procedură civilă, repunerea în termenul de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116 din Codul de procedură civilă.

Potrivit prevederilor art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În context, este de menționat faptul că, instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia încheierii supuse recursului la momentul adoptării acesteia. Or, deși avocatul Butescu Tudor, neagă omiterea termenului de contestare a hotărârii primei instanțe, este de remarcat faptul că, la data pronunțării încheierii contestate cu recurs, la materialele cauzei nu erau anexate probe care să demonstreze lipsa omiterii acestui termen și, respectiv, nu erau temeiuri de a repune în termen cererea de apel.

Mai mult, Colegiul civil reține că, art. 113 alin.(1) din Codul de procedură civilă, prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul mai reține că, de rând cu stabilirea anumitor drepturi, legislația procedurală instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricăror abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei vizibilități de existență a unei stări de fapt. Respectiv, reînnoirea acestui termen pe motive, care nu au putere de convingere, poate fi contrară principiului securității raporturilor juridice.

Potrivit dispozițiilor art.10 alin.(1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi

invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par.(1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art.6 par.(1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Colegiul civil mai menționează că prin prisma jurisprudenței CtEDO (cauza Melnic vs RM (Hotărârea din 14.11.2006), Ciachir vs RM (Hotărârea din 15.01.2008), Popov vs RM (Hotărârea din 02.12.2005), Ponomaryov vs Ucraina (Hotărârea din 03.04.2008), Van Harn vs Germany (Hotărârea din 11.09.2007)), neprezentarea de către instanța de judecată a motivelor pentru repunerea apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 din CEDO.

Din această perspectivă, Colegiul civil susține poziția instanței de apel cu privire la lipsa temeiurilor de repunere în termen a cererii de apel. Astfel, recursul declarat de avocatul Butescu Tudor, în interesele lui Ciocan Seghei este neîntemeiat, iar actul de discreție atacat cu recurs urmează a fi menținut.

În temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Butescu Tudor, în interesele lui Ciocan Seghei.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2021, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ciocan Victor, persoane interesate Ciocan Veronica, Ciocan Serghei și Serviciul Fiscal de Stat cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și locul deschiderii ei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru